

GÓP Ý XÂY DỰNG, BAN HÀNH LUẬT HÀNH CHÍNH

ĐINH THỊ NGỌC HÀ *

Việc góp ý xây dựng pháp luật về hành chính là một nội dung quan trọng nhằm hiện thực hóa mục tiêu xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của Nhân dân, do Nhân dân và vì Nhân dân, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Bài viết nhấn mạnh sự cần thiết phải ban hành Luật Hành chính như một bước tiến trong hoàn thiện thể chế, đồng thời đề xuất một số biện pháp thiết thực nhằm tạo lập hành lang pháp lý minh bạch, hiệu quả. Qua đó, góp phần khai thông và phát huy các nguồn lực xã hội, phục vụ tốt nhất cho người dân và doanh nghiệp trong quá trình phát triển đất nước.

Từ khóa: Góp ý sửa đổi, bổ sung; ban hành; Luật Hành chính; kỷ nguyên mới.

Providing feedback on the development of administrative law is a vital component in realizing the goal of building the socialist rule-of-law State of Vietnam, of the People, by the People, and for the People, under the leadership of the Communist Party of Vietnam. This article emphasizes the necessity of enacting an Administrative Law as a significant step toward institutional improvement and proposes several practical measures to establish a transparent and effective legal framework. In doing so, it aims to unlock and harness social resources to best serve citizens and businesses in the country's development process.

Keywords: Recommendations for revision and supplementation; promulgation; Administrative Law; new era.

NGÀY NHẬN: 18/3/2025

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 25/5/2025

NGÀY DUYỆT: 10/6/2025

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.353.2025.1198>

1. Đặt vấn đề

Phát biểu tại Phiên khai mạc kỳ họp thứ 8 Quốc hội (khóa XV) ngày 21/10/2024, Tổng Bí thư Tô Lâm đã chỉ ra ba điểm nghẽn lớn nhất hiện nay là: *thể chế, hạ tầng và nhân lực*, trong đó thể chế là điểm nghẽn của điểm nghẽn, chất lượng xây dựng, hoàn thiện pháp luật chưa đáp ứng nhu cầu của thực tiễn; một số luật mới ban hành đã phải sửa đổi; các quy định chưa thật sự đồng bộ còn chồng chéo... chưa tạo được môi trường thật sự thuận lợi để thu hút các nguồn lực của các nhà đầu tư trong và ngoài nước, khơi

thông nguồn lực ở trong dân. Do đó, cần thiết ban hành Luật Hành chính để từ đó chỉ rõ vai trò đặc biệt quan trọng của Luật này trong quá trình đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, mở cửa và hội nhập quốc tế.

2. Luật Hành chính được xác định là hành lang pháp lý quan trọng trong bối cảnh mới

Khi Luật Hành chính được ban hành sẽ là bộ phận cấu thành của hệ thống pháp luật Việt Nam, được hình thành, phát triển để

* ThS, Trường Đại học Thương mại

điều chỉnh các quan hệ xã hội phát sinh trong quá trình tranh chấp theo đúng quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Xã hội muốn ổn định và phát triển cần có hệ thống pháp luật nghiêm minh, đồng bộ của các bộ luật khác nhau, vừa quản lý, vừa tổ chức các hoạt động của xã hội, bảo đảm kỷ luật, kỷ cương theo nguyên tắc mọi người dân sống và làm việc theo *Hiến pháp* và pháp luật.

Luật Hành chính là tên gọi chung cho hệ thống luật trong lĩnh vực hành chính, bao gồm: các luật trong lĩnh vực đất đai, các thủ tục hành chính, hành chính nhà nước, xử phạt vi phạm hành chính và một số luật khác, chẳng hạn, như *Luật Tổ tụng hành chính* năm 2015. Luật Hành chính là ngành luật điều chỉnh các quan hệ xã hội phát sinh trong hoạt động quản lý hành chính nhà nước. Vì vậy, vai trò của Luật Hành chính là điều chỉnh thái độ, hành vi, việc làm của cán bộ, công chức, viên chức trong thực thi công vụ ở các cơ quan, đơn vị, địa phương. Các điều trong Luật Hành chính khi được ban hành là công cụ pháp lý để cán bộ, công chức, viên chức căn cứ vào đó giải quyết công việc cho người dân, doanh nghiệp, xây dựng đạo đức công vụ đúng đắn, phù hợp với văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc. Là cơ sở, điều kiện để cơ quan, đơn vị, địa phương đánh giá kết quả hoàn thành nhiệm vụ của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức thông qua năng lực hoạt động thực tiễn giải quyết, hướng dẫn các quy định, thủ tục hành chính cho người dân, doanh nghiệp một cách nhanh chóng, kịp thời, hiệu quả.

Khi Luật Hành chính được ban hành sẽ tạo hành lang pháp lý để các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước mở rộng hợp tác đầu tư vào Việt Nam theo đúng quy định của pháp luật vì lợi ích quốc gia, dân tộc. Đồng

thời, ngăn chặn, phòng, chống có hiệu quả những hành vi vi phạm pháp luật, vi phạm đạo đức công vụ của cán bộ, công chức, viên chức; xây dựng mối quan hệ gắn bó, gần gũi, thân thiện với người dân, doanh nghiệp. Việc cần sửa đổi, bổ sung để sớm ban hành Luật Hành chính trong giai đoạn hiện nay sẽ góp phần tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, điểm nghẽn cho người dân, doanh nghiệp, thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển; nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của cán bộ, công chức, viên chức và Nhân dân. Theo đó, Nghị quyết số 126/NQ-CP ngày 14/8/2023 của Chính phủ về một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật và tổ chức thi hành pháp luật nhằm ngăn ngừa tình trạng tham nhũng, lợi ích nhóm, lợi ích cục bộ xác định nâng cao chất lượng công tác xây dựng và tổ chức thi hành pháp luật theo hướng “đầu tư cho xây dựng và hoàn thiện thể chế là đầu tư cho phát triển”.

Trong bối cảnh toàn hệ thống chính trị thực hiện cuộc cách mạng sắp xếp tổ chức bộ máy tinh, gọn, mạnh, hoạt động hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả, Luật Hành chính sẽ góp phần nâng cao năng lực hoạt động thực tiễn của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, xử lý và giải quyết công việc một cách nhanh gọn, kịp thời và hiệu quả hơn; giảm tải những khâu trung gian, thủ tục hành chính rườm rà, phức tạp, qua nhiều tầng nấc, gây khó khăn, cản trở cho người dân, doanh nghiệp; đặc biệt, loại bỏ những cán bộ, công chức, viên chức hạn chế về năng lực, trình độ, không đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn kỷ nguyên mới như Tổng Bí thư Tô Lâm đã chỉ rõ: “... loại bỏ những vị trí không cần thiết, giảm những công việc không hiệu quả... Không để cơ quan nhà nước là vùng trú ẩn an toàn cho cán bộ yếu kém”¹.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, sự vào cuộc quyết liệt của hệ thống chính trị các cấp, nhất là khi thực hiện sắp xếp các cơ quan, ban, ngành của trung ương để đẩy mạnh sửa đổi, bổ sung nhằm sớm ban hành Luật Hành chính, các cơ quan, ban, ngành của trung ương đã nghiên cứu, rà soát hệ thống các văn bản hành chính đã ban hành, như: *Luật Đất đai*, *Luật Xử lý vi phạm hành chính*, văn bản về xử lý cán bộ, công chức, viên chức trong thực thi công vụ... các dịch vụ công ở các cơ quan, đơn vị, địa phương đáp ứng ngày càng tốt nhu cầu của người dân và doanh nghiệp; các khâu trung gian, qua nhiều khâu, nhiều bước đã được xóa bỏ; thực hiện chuyển đổi số của các cơ quan hành chính sự nghiệp để hướng dẫn, trợ giúp người dân và doanh nghiệp được tiến hành thường xuyên, bài bản, giải quyết kịp thời những vấn đề phát sinh trong thực tiễn.

Chỉ thị số 27/CT-TTg ngày 27/10/2023 của Thủ tướng Chính phủ về tiếp tục đẩy mạnh các giải pháp cải cách và nâng cao hiệu quả giải quyết thủ tục hành chính, cung cấp dịch vụ công phục vụ người dân, doanh nghiệp cũng đánh giá có nhiều chuyển biến tích cực ở các địa phương, như: Hà Nội, trong năm 2024, chỉ số cải cách hành chính (PAR Index) đứng trong Top 10; đặc biệt, năm 2022 và 2023, PAR Index của thành phố xếp thứ 3/63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tăng 7 bậc so với năm 2021. Chỉ số sự hài lòng của người dân đối với cơ quan hành chính nhà nước (chỉ số SIAPS) đạt trên 80% năm 2023 tăng 9 bậc so với năm 2022; chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh của thành phố (PCI) năm 2023 đạt 67,15 điểm, xếp thứ 28/63 tỉnh, thành phố - tăng 0,41 điểm². TP. Hồ Chí Minh đã thực hiện quyết liệt, đồng bộ nhiều biện pháp cải cách thủ tục hành chính, trong năm 2024,

Thành phố đã ban hành 80 quyết định phê duyệt 647 quy trình nội bộ giải quyết thủ tục hành chính. Tính đến ngày 08/12/2024, Thành phố đã phê duyệt 1.806 quy trình nội bộ đã được tái cấu trúc, thực hiện cắt giảm về thời gian giải quyết thủ tục hành chính (cắt giảm được hơn 3.512 giờ làm việc), đơn giản hóa các bước cắt giảm thủ tục hành chính (1.806 quy trình nội bộ đều được thực hiện cắt giảm từ 1 - 2 bước trong quy trình)³.

Tuy nhiên, bên cạnh kết quả đạt được còn những hạn chế trong nhận thức, trách nhiệm của một số cấp ủy, tổ chức đảng, người đứng đầu cơ quan, đơn vị, địa phương chưa thực sự sâu sắc về vai trò của việc tiếp tục góp ý sửa đổi, bổ sung để ban hành Luật Hành chính; đặc biệt, nhiều thủ tục hành chính vẫn còn gây khó khăn, cản trở cho người dân và doanh nghiệp; việc chuyển đổi số trong giải quyết thủ tục hành chính cho người dân, doanh nghiệp chưa được áp dụng phổ biến; một bộ phận cán bộ, công chức, viên chức năng lực, phẩm chất còn nhiều hạn chế, làm việc chưa hiệu quả, chưa đáp ứng được nhu cầu, nguyện vọng, mong muốn của người dân, doanh nghiệp, vi phạm đạo đức công vụ.

3. Yêu cầu tiếp tục góp ý ban hành Luật Hành chính

Một là, phát huy vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, đơn vị, địa phương trong góp ý sửa đổi, bổ sung để ban hành Luật Hành chính.

Người đứng đầu cơ quan, đơn vị, địa phương lãnh đạo, chỉ đạo các bộ phận, lực lượng tiến hành rà soát, đánh giá các văn bản hành chính đã ban hành; những văn bản không còn phù hợp với thực tiễn xã hội cần loại bỏ, thay thế bằng văn bản mới. Cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền địa phương, người đứng đầu chịu trách nhiệm trước

Đảng, Nhà nước cần giải quyết kịp thời, hiệu quả khi người dân, doanh nghiệp có đơn thư khiếu nại, tố cáo phản ánh về thủ tục hành chính cấp cơ sở phiền hà, đặt ra nhiều loại giấy tờ, thủ tục không cần thiết.

Người đứng đầu cơ quan, đơn vị, địa phương tôn trọng, lắng nghe ý kiến của người dân, doanh nghiệp phản ánh để kịp thời điều chỉnh, bổ sung thủ tục hành chính trong phạm vi, quyền hạn của mình; vượt quá thẩm quyền giải quyết báo cáo lên cấp trên xin ý kiến hoặc tham mưu, đề xuất với cơ quan có thẩm quyền đưa ra Quốc hội thảo luận, ban hành một số quy định về Luật Hành chính. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc thực thi công vụ của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức theo chức trách, nhiệm vụ được phân công trong hệ thống chính trị, nhất là cấp cơ sở; từ đó, chấn chỉnh, uốn nắn kịp thời hành động, việc làm chưa đúng với chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên, tạo môi trường làm việc dân chủ, gần gũi, góp phần xây dựng cơ quan, đơn vị, địa phương trong sạch, vững mạnh về chính trị tư tưởng, tổ chức, đạo đức và cán bộ.

Hai là, nâng cao năng lực thực tiễn của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức trong góp ý sửa đổi, bổ sung để ban hành Luật Hành chính.

Cán bộ, công chức, viên chức được phân công, giao nhiệm vụ sửa đổi, bổ sung để ban hành Luật Hành chính cần có kiến thức về pháp luật, am hiểu các lĩnh vực của đời sống xã hội; thường xuyên bám sát cơ sở, lắng nghe những ý kiến phản hồi từ người dân, doanh nghiệp (bao gồm cả tích cực, tiêu cực), đưa vào dự thảo của Luật Hành chính; trên cơ sở đó, tiến hành thảo luận, phát huy dân chủ, trí tuệ của tập thể, lấy ý kiến của các chuyên gia, nhà khoa học, hội đồng tư vấn pháp luật chuyên về Luật Hành chính

để điều chỉnh, bổ sung hợp lý, khoa học; lựa chọn cán bộ, công chức, viên chức thật sự có tâm, tầm, trí trong tham gia ban hành Luật Hành chính, trong đó đặc biệt chú trọng về phẩm chất đạo đức, lối sống, nhân cách vì lợi ích của Đảng, Nhà nước và Nhân dân lên trên hết, trước hết.

Cấp ủy, tổ chức đảng, người đứng đầu cơ quan, đơn vị, địa phương công tâm, khách quan trong lựa chọn cán bộ, công chức, viên chức tham gia xây dựng và ban hành Luật Hành chính; từ đó, mỗi cán bộ, công chức, viên chức cần thận trọng, cụ thể, tỉ mỉ trong tham gia bổ sung góp ý để sớm ban hành Luật Hành chính.

Luật Hành chính phát sinh từ hoạt động thực tiễn xã hội của người dân, doanh nghiệp, cán bộ, công chức, viên chức nên cần thường xuyên theo dõi, bám sát các vấn đề nảy sinh từ thực tiễn công tác; đặc biệt có năng lực thực tiễn để phán đoán, suy luận, đưa ra những dự báo có cơ sở khoa học, góp phần nâng cao tuổi thọ của Luật Hành chính.

Ba là, nâng cao tính chuyên nghiệp của cơ quan, chức năng có thẩm quyền sớm ban hành Luật Hành chính.

Tính chuyên nghiệp của cơ quan, chức năng có thẩm quyền ban hành Luật Hành chính được thể hiện ở mỗi văn bản được ban hành phải đi vào thực tiễn cuộc sống, được người dân, doanh nghiệp đồng tình, ủng hộ; góp phần khơi dậy ý chí, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc của cả hệ thống chính trị, của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, kiều bào ta ở nước ngoài, các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân ngoài nước đầu tư về Việt Nam. Các văn bản về Luật Hành chính khi được ban hành cần ngắn gọn, cô đọng, xúc tích; khi có nhu cầu về hồ sơ, thủ tục hành chính... người dân, doanh nghiệp không cần phải đến cơ quan công sở,

thông qua chuyển đổi số có thể xử lý được ngay tại nhà. Muốn vậy, hệ thống thông tin, dữ liệu, số liệu, các văn bản có liên quan đến hành chính cần phải được hòa mạng, kết nối thông suốt; tạo điều kiện thuận lợi để người dân, doanh nghiệp được tiếp cận với các dịch vụ công hiện đại, nhanh chóng, tiện ích; những văn bản, quy định mới có liên quan đến Luật Hành chính được công khai trên các phương tiện thông tin truyền thông, bảo đảm mọi người dân và doanh nghiệp đều biết trước khi ban hành.

Định kỳ sơ kết, tổng kết đánh giá một cách căn cơ, toàn diện quá trình thực hiện Luật Hành chính đạt được những kết quả gì và còn hạn chế, bất cập gì để tập trung lãnh đạo, chỉ đạo sát với thực tiễn, phù hợp hơn với từng đơn vị, địa phương để thực hiện tốt hơn. Các cơ quan, ban, ngành có chức năng, nhiệm vụ sửa đổi, bổ sung, ban hành Luật Hành chính (ở đây là Chính phủ) cần thường xuyên theo dõi, kiểm tra theo hệ thống dọc thông qua cơ quan Thanh tra, kiểm toán đối với các đơn vị, địa phương, nhất là cấp cơ sở.

Ngoài những biện pháp nêu trên, cần phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức, đoàn thể, cơ quan báo chí và Nhân dân trong góp ý xây dựng ban hành Luật Hành chính. Bởi đây là những chủ thể thường xuyên, trực tiếp tiếp xúc với các văn bản về hành chính, đồng thời, biết được những thuận lợi, khó khăn, vướng mắc ở khâu nào, bước nào, qua đó, tham gia vào việc tham mưu, đề xuất, góp ý với cấp ủy, tổ chức đảng, người đứng đầu cơ quan, đơn vị để điều chỉnh, bổ sung về phạm vi, nội dung, đối tượng, cách thức, biện pháp thực hiện một số điều luật của Luật Hành chính.

4. Kết luận

Việc sớm ban hành Luật Hành chính là nhiệm vụ vừa mang tính cấp bách trước

mắt, vừa là nội dung, biện pháp cơ bản lâu dài để phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, nâng cao vị thế, uy tín của đất nước trên trường quốc tế. Vì vậy, việc tiếp tục góp ý cho việc sửa đổi, bổ sung để ban hành Luật Hành chính góp phần thực hiện thắng lợi quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về xây dựng nền hành chính dân chủ, chuyên nghiệp, hiện đại, tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, có năng lực kiến tạo phát triển, liêm chính, phục vụ Nhân dân □

Chú thích:

1. Toàn văn phát biểu của Tổng Bí thư Tô Lâm tại Hội nghị toàn quốc quán triệt, triển khai tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18 và một số nội dung quan trọng. <https://baohinhphu.vn>, ngày 01/12/2024.

2. Cải cách hành chính với tư duy thủ đô, hành động Hà Nội. <https://laodong.vn>, ngày 28/11/2024.

3. Thành phố Hồ Chí Minh có nhiều cải tiến trong thực hiện cải cách thủ tục hành chính. <https://hcmcpv.org.vn>, ngày 22/12/2024.

Tài liệu tham khảo:

1. Chính phủ (2023). *Nghị quyết số 126/NQ-CP ngày 14/8/2023 về một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật và tổ chức thi hành pháp luật nhằm ngăn ngừa tình trạng tham nhũng, lợi ích nhóm, lợi ích cục bộ*.

2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập I*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật.

3. C.Mác-Ph.Ăngghen toàn tập (2005). *Tập 23*. H. NXB Chính trị quốc gia, tr. 480.

4. Thủ tướng Chính phủ (2023). *Chỉ thị số 27/CT-TTg ngày 27/10/2023 tiếp tục đẩy mạnh các giải pháp cải cách và nâng cao hiệu quả giải quyết thủ tục hành chính, cung cấp dịch vụ công phục vụ người dân, doanh nghiệp*.